

ת"פ 65630/05/23 - מדינת ישראל נגד כאיד חטיב

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 65630-05-23 מדינת ישראל נ' חטיב

לפני כב' השופט אילן סלע
מדינת ישראל באמצעות פרקליטת מחוז ירושלים (פלילי), ע"י עו"ד אסף המאשימה
סוויסה
נגד
כאיד חטיב ע"י ב"כ עו"ד עבד דראושה הנאשם

החלטה

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירת התפרצות לדירת מגורים, גניבה, גניבת נשק, נשיאה והובלה של נשק וכניסה לישראל שלא כדין. נטען, כי ביום 17.02.23, בשעת לילה, הנאשם התפרץ לדירה ברחוב החבצלת בירושלים דרך טיפוס וכניסה למרפסת השירות של הדירה, ושכירת החלון שבדלת המפרידה בין המרפסת לדירה.

2. בנסיבות אלו נתבקש להגיש את פירוט הרשעותיו הקודמות של הנאשם ונסיבותיהן, כ"עדות שיטה" לביסוס אשמתו של הנאשם. המאשימה ציינה כי הראיה המרכזית כנגד הנאשם היא ראית DNA שנמצא בדירה על חפץ אישי של בעלי הדירה - מברג שנמצא במקום, ודי בכך כדי להביא להרשעת הנאשם, אלא שהמאשימה מבקשת לעשות שימוש בהרשעות כ"עדות שיטה" כסיוע וחיזוק בלבד לראייה המרכזית. נטען, כי גם במקרים הקודמים בהם הורשע הנאשם בעבירות התפרצות לדירה, שיטת הפעולה שבה נקט הייתה כניסה לדירה דרך מרפסת השירות ושכירת החלון בדלת המפרידה בין המרפסת והדירה.

3. ב"כ הנאשם התנגד להגשת ההרשעות ונסיבותיהן וטען כי אין מדובר בשיטה ייחודית. בד בבד הוא עתר בבקשה לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ"), לקבלת כתבי האישום נגד נאשמים במחוז ירושלים העוסקים בעבירות של התפרצויות לבתי מגורים משנת 2013 ואילך. זאת כדי להוכיח שאין ממש בטענה כי פריצה דרך מרפסת שירות הינה נתון מיוחד שיש בו כדי לאפיין שיטת התפרצות ייחודית של הנאשם וממילא אין בה כדי לחזק את הראיות כנגדו. נטען כי החומר המבוקש ילמד שמרבית ההתפרצויות לדירות מבוצעות מדלת אחורית, מדלת המובילה לחצר או ממרפסת שירות, כפי שארע במקרה זה ואין בכך כדי ללמד דבר אודות זהות העבריין.

4. המאשימה התנגדה לבקשה להמצאת מסמכים וטענה כי מדובר בבקשה גורפת וכוללנית, ומכל מקום גם אם ימצאו כתבי אישום המתארים נסיבות דומות במהותן לנסיבות הביצוע המתוארות בכתב האישום שהוגש כנגד הנאשם, אין בכך כדי לגרוע מקווי הדמיון המוחשים שקיימים בין המקרים בהם הורשע הנאשם למקרה הנוכחי.

5. בהחלטה מיום 25.02.24 נקבע כי המאשימה תגיש לעיון בית המשפט את כתבי האישום והכרעות הדין של

הרשעותיו הקודמות של הנאשם. לאחר העיון בהם, אני סבור כי אין מקום להגישם כראייה.

6. הכלל הקבוע בסעיף 163 לחסד"פ הוא כי אין מציגים בבית המשפט את עברו הפלילי של הנאשם, גם לא כדי ללמד אודות התנהגותו של הנאשם בעבר, או על ביצוע מעשים דומים לאלו המיוחסים לו בכתב האישום או על שיטת ביצוע דומה לזו המתוארת בו. לצד זאת, ההלכה הפסוקה היא כי בנסיבות מיוחדות, רשאי בית המשפט להתיר הבאת ראיות מסוג זה של "מעשים דומים" או "עדות שיטה", אם סבר כי עשויה להיות להן תרומה ראייתית נכבדה להכרעת הדין, מעבר להוכחת "נטייתו של הנאשם לעסוק בפליליות או לבצע את העבירה שיוחסה לו במשפט" (ע"פ 265/64 **שיוביץ נ' היועץ המשפטי לממשלה**, פ"ד יט(3) 421 (1965)), ותרומה זו גוברת על החשש מפני הכתמת שמו של הנאשם, כבר בשלב בירור אשמתו (ע"פ 3372/11 **קצב נ' מדינת ישראל** (10.11.11) ע"פ 4327/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (5.06.13)). כפי שהובהר בע"פ 10733/08 **גולדבלט נ' מדינת ישראל** (17.02.11) ככלל:

כוחם הראייתי של 'מעשים דומים', או עדות בדבר שיטת ביצוע, מקורו בדמיון העובדתי הניכר שבין טיב המעשה נושא האישום לבין מעשים שננקטו על-ידי הנאשם במקרים אחרים. עם זאת, קיים הבדל בין השניים: בעוד שהבאתה של עדות שיטה נועדה להוכיח את היסוד העובדתי של העבירה, כגון הוכחת עצם ביצוע מעשה העבירה או הוכחת זיהויו של הנאשם כמבצע העבירה, הוכחת מעשים דומים מבקשת לשלול טענה בדבר היעדר מחשבה פלילית, כגון טענה כי מעשהו של הנאשם נעשה בתום לב או בשגגה, וללמד על קיומו של הלך הנפש הנדרש לצורך הרשעה בעבירה. מהבחנה זו נובע שוני ברמת ההוכחה הנדרשת בכל אחת מן הדוקטרינות: בעוד שעדות שיטה מחייבת דרגה גבוהה של דמיון בין המעשים, לשם הוכחת 'מעשים דומים' ניתן להסתפק במספר מאפיינים דומים בלבד.

7. במקרה דנן מבוקש להציג ראיות ל"עדות שיטה", ואולם על אף האמור לעיל באשר למידת הדמיון הגבוהה הנדרשת בין מעשי הנאשם, המפורטים בכתב האישום, למעשים המתוארים בהרשעותיו הקודמות, ההלכה היא (ע"פ 3372/11 בעניין **קצב**) כי:

גם במסגרת עדות שיטה תיבחן רמת הדמיון הנדרשת בהתחשב במכלול הנתונים והראיות. כך למשל, כאשר מדובר בראיה יחידה לקביעת זהותו של הנאשם כמבצע העבירה ודאי שתידרש מידה רבה של דמיון בין העדויות, עד כדי מעין 'טביעת אצבע'. לעומת זאת, אם קיימת עדות מהימנה הקובעת את זהותו של הנאשם אך לעדות זו נדרש סיוע, הרי שרמת הדמיון שתידרש מעדות השיטה לעדות העיקרית תהיה פחותה [...] מכל מקום, גם כאשר נדרשת רמה פחותה של דמיון יש להצביע על קווי דמיון מוחשיים ואין להסתפק בדמיון כללי גרידא.

8. אכן, במקרה זה, לפי הנטען, בידי המאשימה ראייה ישירה עיקרית הקושרת את הנאשם למעשה המיוחס לו - דגימת DNA שנמצאה על גבי מברג של בעלי הדירה שנתפס בדירה ו"עדות השיטה" נדרשת אך כסיוע לראיה זו, ואולם "השיטה" אליה מכוונת המאשימה, אינה דרך פעולה ייחודית כלל ועיקר.

9. ההליכים אליהם הפנתה המאשימה הם שניים. האחד, משנת 2014 והשני משנת 2019. בראשון, הורשע הנאשם על פי הודאתו בשלוש עבירות התפרצות לדירות מגורים שנעשו בלילה אחד, שתיים מהדירות ממקומות ברח'

שמאי 14 והשלישית ברח' המלך ג'ורג' 41, כולן בירושלים. בשלושת המקרים נכנס הנאשם למרפסת הדירה ופרץ את הדלת המפרידה בין המרפסת לדירה. בהליך השני הורשע הנאשם על פי הודאתו, בשלוש עבירות התפרצות לבתי עסק שנעשו גם הן בלילה אחד, שלושת בתי העסק ממוקמים ברח' יפו 33 בירושלים. בשלושת המקרים הנאשם טיפס על מרזב הבניין, שבר זכוכית חלון ונכנס לבניין. בתוך הבניין, נכנס הנאשם לעסקים השונים אם בשבירת דלת זכוכית הכניסה לעסק, אם דרך שבירת חלון השירותים של העסק, ואם בשבירת חלון שבין המרפסת למשרד.

10. פשיטא, כי אין מדובר ב"טביעת אצבע ייחודית" (ע"פ 679/78 כהן נ' מדינת ישראל, פ"ד לד(1) 493 (1979)). ראו גם: ע"פ 8579/20 פלוני נ' מדינת ישראל (29.03.22)), ואולם גם אין מדובר בשיטה בעלת ייחודיות כלשהי. אין צורך במסמכים שנתבקשו על ידי ב"כ הנאשם בבקשה לפי סעיף 108 לחסד"פ כדי לדעת שדרכם של גנבים לפרוץ לדירות דרך חלונות, מרפסות ודלתות, פריצתן, שבירתן או פתיחתן. גם רבים הם הגנבים המטפסים לדירות גבוהות על גבי מרזבי הבניינים. שקול הדבר לטענה כי פריצה לרכב באמצעות מברג או כלי פריצה פשוט אחר מהווה "עדות שיטה". העובדה כי בלילה אחד בעבר פרץ הנאשם לשלוש דירות דרך מרפסות השירות שלהן אינה מהווה "כרטיס ביקור" של הנאשם, ומדובר ב"שיטה" שרבים רבים מהגנבים יכולים "להתהדר" בה. אין בה ללמד דבר על זהותו של מי שפרץ לדירה מושא כתב האישום שבפני דרך מרפסת השירות, ואף לא לתמוך בראיות אחרות. מה גם שבשני ההליכים שנתבקש להגיש מדובר בנסיבות שונות זו מזו, בהליך הראשון אכן נפרצו שלוש דירות באותו לילה דרך מרפסות השירות שלהן. ואולם בהליך השני, נעזר הנאשם במרזב להיכנס לבניין בו היו שלושת הדירות, ורק דירה אחת נפרצה דרך מרפסת, וכלל לא צוין כי מדובר במרפסת שירות. שתי הדירות האחרות נפרצו דרך חלון השירותים ודרך דלת הכניסה. אין בכך מאפיינים "ייחודיים" ולו ברמה כלשהי, ולמעשה אף קשה לראות בהם מאפיינים "חוזרים" (ראו: ע"פ 1330/96 מדינת ישראל נ' שורץ, פ"ד נ(5) 749 (1997)).

11. איני סבור אפוא שיש בכוחן של נסיבות הרשעותיו הקודמות של הנאשם כוח ראייתי כלשהו שיש בו כדי לחזק ולו במשהו את ראיות התביעה, שכנטען אלו מבוססות רק על דגימת DNA ובוודאי שאין בהן כדי לגבור על הכלל שאין לאפשר הוכחת אופיו השלילי של אדם או התנהגות פלילית שלו בעבר כראייה לכך שנפל פסול בהתנהגותו גם בהקשר אחר לגמרי, בחלוף כעשור.

איני מתיר אפוא את הגשת הרשעותיו של הנאשם בעבר בנסיבותיהן כראייה.

בנסיבות אלו מתייתרת הבקשה לפי סעיף 108 לחסד"פ.

נקבע למתן תשובה לכתב האישום ולדיון לפי סעיף 144 לחסד"פ ליום 10.03.24 שעה 14:00.

הנאשם יזומן באמצעות שב"ס.

מזכירות, נא לזמן מתורגמן לשפה הערבית.

ניתנה היום, כ"ג אדר א' תשפ"ד, 03 מרץ 2024, בהעדר הצדדים.